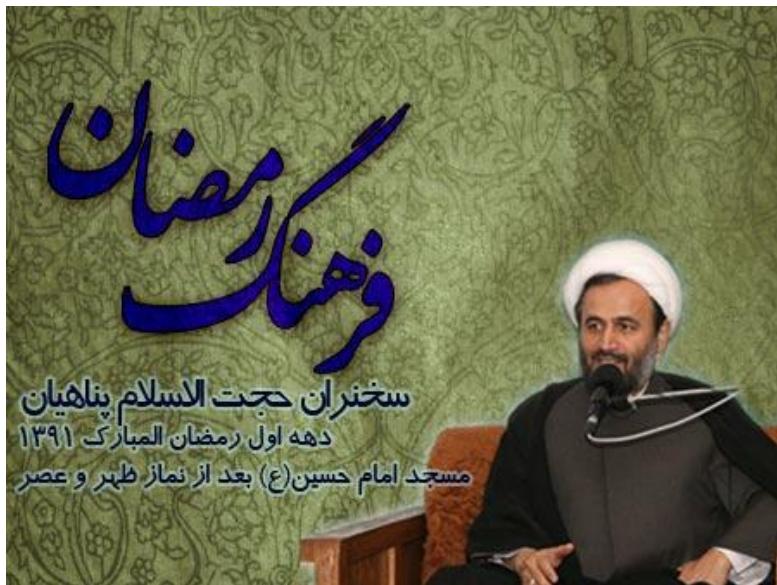

مسجد امام حسین(ع) – جلسه دوم

پناهیان: مهمترین شرط ورود به رمضان: باور محترم بودن در این ماه

حجت الاسلام و المسلمین پناهیان، در دهه اول ماه مبارک رمضان، بعد از نماز ظهر و عصر در مسجد امام حسین(ع)-خلع شمالی میدان امام حسین(ع)- که به امامت حجت الاسلام ابوترابی اقامه می شود، به مدت ده روز سخنرانی می کند. گزیدهای از دوین جلسه سخنرانی این استاد حوزه و دانشگاه را در ادامه می خوانید:

اولین عامل ایجاد احساس معنوی در ماه مبارک رمضان این است که باور کنیم مورد احترام ویژه پروردگار هستیم

- علاوه بر اینکه فضای فرهنگی شهر و دیار ما باید در ماه رمضان تغییر کند، فضای روحی و فکری ما نیز باید در این ماه عوض شود. اما مهمترین تغییر و احساس معنوی که باید در ماه رمضان داشته باشیم چیست؟ بعضی‌ها احساس معنوی و حال خوش معنوی را فقط در غم و اشک و گریه می‌دانند. حال خوش معنوی فقط گریه نیست (البته گریه علامت خوبی است ولی نه هر نوع گریه‌ای، باید ببینیم که دلیل و انگیزه گریه ما چیست).

- عوامل مختلفی می‌توانند به تقویت معنوی ما در این ماه کمک کنند. اما اولین عامل ایجاد احساس معنوی در ماه مبارک رمضان این است که باور کنیم مورد احترام ویژه پروردگار هستیم. شاید مهمترین عنصری که باید در ماه رمضان وارد فضای روحی و فکری خودمان کنیم این باشد که در ک کنیم «ما در این ماه گرامی داشته شده‌ایم» یعنی باید این کلام سول خدا(ص) را باور کنیم که فرمود: «و شما در این ماه از سوی خداوند گرامی داشته شده‌اید؛ و جُلُّتُمْ فِيهِ مِنْ أَهْلِ كَرَامَةِ اللهِ» (خطبه شعبانیه؛ امالی صدوق ۹۳)

- با اینکه این باور یک احساس شیرین به دنبال دارد، و انسان طبیعتاً احساسات شیرین را دوست دارند، اما خیلی‌ها نمی‌توانند این را باور کنند، شبیه کسانی نباشیم که آنقدر در نزد خودشان بی‌مقدارند وقتی به آنها احترام گذاشته

می‌شوند، این احترام را به خود نمی‌گیرند، گویی اصلاً خودشان را لایق احترام نمی‌دانند و آدم حساب نمی‌کنند. این غیر از تواضع است این احساس حقارت را گناه موجب می‌شود و ابليس دامن می‌زند.

- خداوند متعال ما در این ماه گرامی داشته است. و این خیلی کمک می‌کند به آدم شدن ما. به فرموده رسول خدا نفس ما در این ماه تسبیح است خواب ما عبادت است اعمال ما قبول می‌شود دعای ما مستجاب می‌شود اصلاً ما در این ماه مهمانیم. مهمان دیگران عزیز خداست مهمان خود خدا چقدر عزیز خدا خواهد بود؟

یکی از مهمترین شرایط آدم شدن این است که خودمان را آدم حساب کنیم

- یکی از اولین شرایط آدم شدن این است که خودمان را آدم حساب کنیم، برای خودمان ارزش قائل شویم. این با احساس خودبزرگ بینی متفاوت است. اینکه انسان متوجه حرمت و کرامت خودش باشد یک اصل مهم تربیتی است. در تربیت فرزند نیز باید فرزندتان را آدم حساب کنید و برای او احترام قائل باشید تا درست تربیت شود. اگر کسی خودش را آدم حساب کند و گرامی بداند، دیگر خودش را خراب نمی‌کند.(علی(ع): مَنْ كَرُّمَتْ عَلَيْهِ نَفْسَهُ لَمْ يَهْنِهَا بِالْمَعْصِيَةِ؛ غررالحكم/ص ٦٣٤/ج ١٠٧٦)

- این یک اصل مهم تربیتی است که خداوند متعال می‌فرماید: «و ما فرزندان آدم را بسیار گرامی داشتیم؛ وَ لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنَى آدَمَ»(اسراء/٢٠) و در ماه مبارک رمضان، این احترامی که خداوند برای ما قائل شده است مضاعف می‌شود.

- یکی از فرماندهان ارتش در دوران دفاع مقدس که بعداً به فیض شهادت نایل شد، یک حکمی از حضرت امام(ره) دریافت کرده بود و امام در این حکم به ایشان نوشتہ بودند: «بَا تَوْجِهِ بَهْ لِيَاقَتِي كَهْ دَرْ شَمَاءِ سَرَاغِ دَارِمِ شَمَاءِ رَبْهِ اِيَّ شَمَاءِ مَوْقِعِيَتِ مَنْصُوبِ مَنْكِنِم». ایشان به یکی از دوستان خود گفته بودند از وقتی این حکم را از امام گرفته‌ام، (از آنجا که امام در این حکم مرا دارای لیاقت و شایستگی بالا معرفی کرده‌اند)، روحیه و رفتار من عوض شده است و حتی نمازهایم را بهتر می‌خوانم.

شیطان حقارت را به انسان تلقین می‌کند.

- یکی از دلایل عمدۀ اینکه آدم‌ها به جهنم می‌روند، این است که خودشان را آدم حساب نمی‌کنند. اگر کسی خودش را آدم حساب نکند تا آخر خط گنهکاری خواهد رفت. ابليس لعین برای اینکه ما آدم حسابی نشویم، ما را این طور وسوسه می‌کند: «تو که آدم نمی‌شوی! تو که خودت را می‌شناسی چه آدم بدی هستی! آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب!» به همین سادگی آدم را به سوی جهنم می‌برد. حتی برخی از کسانی که در دام اعتیاد می‌افتدند و نایبد می‌شوند، می‌گویند مشکل ما این بود که هیچ کس ما را آدم حساب نمی‌کرد، عزت و احترامی نداشتیم و ... به همین خاطر به سراغ اعتیاد رفتیم.

- شیطان برای بعضی‌ها که نمی‌تواند جلوی ایمان آنها را بگیرد و نمی‌تواند جلوی برخی از اعمال صالح آنها را بگیرد فقط این را القاء می‌کند تو که آقای بهجهت نمی‌شوی تو که لیاقت این حرف‌ها را نداری. وقتی آدم این القاء شیطان را قبول کند دیگر همت نمی‌کند دیگر از خودش انتظار ندارد و دیگر از امکانات فراوان معنوی خود استفاده نخواهد کرد. همین قدر هم خودت را آدم حساب نکنی برای ابليس کافی است.

رکن رکین حس معنوی ماه رمضان، این است که خودمان را گرامی بدانیم

- رکن رکین حس معنوی ماه رمضان این است که ما خودمان را در خانه خدا گرامی بدانیم. در مناجات شعبانیه می خوانیم: «خدایا من قدرت اینکه از گناه جدا بشوم ندارم مگر وقتی که تو با محبت خودت مرا بیدار می کنی؛ لَمْ يَكُنْ لِّحَولٍ فَأَنْتَقَلَ بِهِ عَنْ مَعْصِيَتِكَ إِلَّا فِي وَقْتٍ أَيْقَظْتِنِي لِمَحْبَتِكَ» (اقبال الاعمال/۲۶/۲۸) یعنی خدایا اول تو به من محبت کن تا من از غفلت بیدار شوم. یعنی اول مرا آدم حساب کن و به من محبت کن تا من آدم شوم.
- الان که ماه رمضان شده است خداوند متعال به ما می گوید که من می خواهم شما را آدم حساب کنم و گرامی بدارم، یعنی آن دعایی که در ماه شعبان خواندیم را خداوند اجابت کرده و در این ماه به ما محبت می کند و احترام می گذارد و ما را آدم حساب می کند، تا درست شویم. ما هم وقتی احساس می کنیم که خدا ما را عزیز و گرامی داشته و آدم حساب کرده است، طبیعتاً آدمتر می شویم، مساله کاملاً روشن است.

اگر کسی خودش را آدم حساب نکند تا آخر خط گنهکاری خواهد رفت

- اگر کسی خودش را آدم حساب کند و گرامی بداند، دیگر خودش را خراب نمی کند. (علی‌ع): مَنْ كَرُمَتْ عَلَيْهِ نَفْسَهُ لَمْ يُهْنِهَا بِالْمَعْصِيَةِ؛ غَرِّ الرَّحْمَنِ /۱۰۷۶/ ص/۶۳۴) یکی از دلایل عمدۀ اینکه آدمها به جهنم می روند، این است که خودشان را آدم حساب نمی کنند. اگر کسی خودش را آدم حساب نکند گنهکاری خواهد کرد و تا آخر خط می رود. (امام هادی‌ع): مَنْ هَانَتْ عَلَيْهِ نَفْسَهُ فَلَا تَأْمُنْ شَرَهَ؛ تحف العقول/۴۸۳)
- چرا اکثر کسانی که جرم‌های بزرگ انجام می دهند، قبلًا سابقه دستگیری و زندان دارند؟ چون این افراد پیش خود می گویند: «ما وضعمان خیلی خراب است و دیگر آدم نمی شویم» لذا به خودشان اجازه می دهند که هر جایی را انجام دهند.

باید ضمن گرامی دانستن خود، مراقب باشیم دچار غرور نشویم

- فقط باید مراقب باشیم ضمن اینکه خودمان را گرامی می دانیم، دچار غرور نشویم. درست است که خدا ما را آدم حساب کرده و گرامی داشته است، اما معنایش این نیست که ما همه چیز تمام و کامل هستیم، بلکه به خاطر این است که خدا خیلی مهربان است، و می خواهد راه را برای ما باز کند. لذا در قبال احترامی که خداوند برای ما قائل شده، به جای اینکه دچار غرور شویم، باید شرمندگی ما از خداوند افزایش پیدا کند.
- انسان شریف وقتی خیلی به او احترام می کنند، شرمنده می شود و می گوید من لایق این همه محبت نیستم و بعد سعی می کند به صورت مضاعف تلاش کند. اما آدمی که عقدهای است و ظرفیت ندارد، وقتی یک ذره به او احترام می شود، مغرور می شود.
- البته وقتی می بینیم که خدا این همه ما را تحويل گرفته و آدم حساب کرده، باید مواخت بت باشیم که دچار غرور نشویم. باید یادمان باشد که ما اصلاً چیزی نداشتیم که بخواهیم لایق این همه محبت خدا باشیم، بلکه خدا از روی محبت و

کرم خودش، ما را گرامی داشته است. حتی اولیاء‌الله می‌گویند که ما چیزی نداریم و همیشه بدھکار خدا هستند، پس برای ما هم جایی برای مغور شدن وجود ندارد.

باور کنیم که تنها امیدهای مهدی فاطمه(ع) هستیم

- یکی از وجوه باور کرامت این است که باور کنیم که ما تنها امیدهای مهدی فاطمه(س) هستیم. تصور می‌کنید مسلمانان میانمار و سایر نقاط دنیا در آن لحظاتی که مظلومانه به شهادت می‌رسیدند و در آتش می‌سوختند جز به خداوند و شما که تنها مسلمانان مقتدر در دنیا هستید، آیا به کس دیگری امید داشتند؟ تصور می‌کنید امام زمان (ع) وقتی این مظلومین را می‌بینند، غیر از شما از چه کسان دیگری انتظار دارند که آماده شوید و مقدمات فرج را فراهم کنید، تا مشکلات عالم حل شود؟

